

מבט ל'האד העולמי' (19-25 במרץ 2015)

עיקרי אירועי השבוע¹

- **בעיר תכרית** ובסביבותיה נמשכים הקרבות בין דאעש לבין צבא עיראק והמליציות השיעיות. על פי מקורות המזוהים עם המשטר העיראקי הצליח צבא עיראק להשתלט על פרברי תכרית ועתה לוחמים כוחותיו נגד דאעש בעיר עצמה. בשלב זה עדיין לא הושגה הכרעה בלחימה.
- **בתוניסיה ביצעו מספר חמושים פיגוע הרג במוזיאון בארדו**, הסמוך לבניין הפרלמנט בבירה תוניס. 23 אנשים נהרגו, רובם תיירים. גוף בתוניסיה המזוהה עם דאעש וארגון דאעש עצמו קיבלו אחריות על הפיגוע ואיימו לבצע פיגועים נוספים נגד "כל הכופרים בתוניסיה".
- **בתימן בוצעו פיגועים בו זמנית בשלושה מסגדים בבירה צנעא ובעיר סעדה, שבצפון המדינה.** במסגדים הללו נוהגים להתפלל אנשים המזוהים עם הכוחות החות'ים (הכוחות החות'ים), הנתמכים ע"י איראן, מבוססים בקרב הזידים, פלג בשיעה, שאנשיו מהווים כ-30% מאוכלוסיית תימן). 142 בני אדם נהרגו ומאות נפצעו. מחוז צנעא של דאעש קיבל אחריות על הפיגועים ואיים להמשיך עד אשר החות'ים "ייעקרו מהשורש".

המערכה הבינלאומית נגד דאעש

תקיפות ארה"ב והקואליציה

- השבוע נמשכו תקיפות ארה"ב וכוחות הקואליציה נגד מטרות דאעש. במסגרת זאת בוצעו עשרות תקיפות אוויריות בסוריה ובעיראק. להלן מוקדי התקיפות העיקריים (אתר CENTCOM):
 - **בסוריה** בוצעו תקיפות בסמוך לאלחסכה, אלרקה וקובאנה. בתקיפות הושמדו עמדות לחימה, כלי רכב ומערכת מנהרות של דאעש.
 - **בעיראק** בוצעו תקיפות באזורי כרכוכ, מוצול, אלפאלוג'ה, ביג'י, רמאדי, אלאסד, אלקאא'ם, חדית'ה ואלרטבה. בתקיפות נפגעו פעילים, אמצעי לחימה, ציוד הנדסי, אתרים לאחסון ולשיגור

¹ הפרסום השבועי "מבט ל'האד העולמי" עוקב אחר ההתפתחויות בקרב דאעש וארגוני הג'האד העולמי בסוריה ובעיראק, ובמזרח התיכון בכלל. הפרסום עוקב גם אחר פעילות טרוריסטית ברחבי העולם, שמקורה בארגוני הג'האד העולמי הפועלים במזרח התיכון.

רקטות, גשרים, סדנא לייצור אמצעי לחימה ומערכת מנהרות. כמו כן הושמד כלי טיס בלתי מאויש.

סיכום פעילות ארה"ב והקואליציה

■ לדברי הפנטגון מאז 8 באוגוסט 2014 ועד ל-19 במרץ 2015 בוצעו סה"כ 2,893 תקיפות נגד מטרות דאעש (קרי, למעלה מ-400 תקיפות מידי חודש). מבין התקיפות הללו 1,631 בוצעו בעיראק ו-1,262 בסוריה. כ-80% מכלל התקיפות (2,320 תקיפות) בוצעו על ידי חיל האוויר של ארה"ב. בתקיפות הללו הותקפו אלפי מטרות ביניהן טנקים (חלקם מתוצרת ארה"ב, שנלקחו שלל על ידי דאעש), תשתיות נפט, עמדות לחימה ועוד.

■ **John Brennan**, ראש ה-CIA העריך, שהתקדמות ארגון דאעש בסוריה ובעיראק נבלמה כתוצאה ממאמצי ארה"ב ועיראק (www.ibtimes.com, 22 במרץ 2015). לדברי הפנטגון בעקבות הפגיעה בתשתיות הנפט של דאעש, הכנסות הארגון ממכירת תוצרי נפט שוב אינן מהוות מקור ההכנסה העיקרי של הארגון (רויטרס, 19 במרץ 2015).

פריסת אמצעי לחימה איראניים בעיראק

■ בכירים אמריקאים, שזהותם לא פורסמה, אמרו כי במהלך השבועות האחרונים הבחינו, שאיראן פרסה רקטות ומערכות טילים מתקדמים בשטחה של עיראק. אמצעי לחימה אלה נועדו עבור המערכה נגד דאעש. לדברי בכיר צבאי אמריקאי לא ידועה הכמות המדויקת של הטילים והרקטות. עוד אמר אותו בכיר, כי בשלב זה הצבת הטילים אינה מהווים בעיה משמעותית. עם זאת הוא הביע חשש מפני נזק אגבי, שעלול להיגרם (במשתמע לאוכלוסייה האזרחית), אם יופעלו ארטילריה וכלי נשק בלתי מדויקים (ניו יורק טיימס, 16 במרץ 2015).

לוחמה כלכלית בינלאומית נגד דאעש

■ ברומא התקיים ב-19-20 במרץ 2015 כינוס ראשון של קבוצת עבודה, בראשות ארה"ב. הקבוצה פועלת לתיאום המאמצים לפגיעה בפעילות הכלכלית של דאעש. בקבוצה, המכונה **Counter ISIL Finance Group** חברות 26 מדינות (ביניהן איטליה וסעודיה). כמו כן חברים בקבוצה כמה ארגונים בינלאומיים. בכוונת הקבוצה להפגש על בסיס קבוע כדי להתייעץ לגבי האמצעים למלחמה כלכלית בדאעש. הפגישה הבאה של הקבוצה תערך בחודש מאי בסעודיה (אתר משרד האוצר של ארה"ב, 20 במרץ 2015).

■ **בתקשורת הלבנונית דווח, כי דניאל גלזר, תת-סגן מזכיר משרד האוצר בארה"ב למאבק בפשיעה פיננסית, הגיע לבירות בראש משלחת. הגעת המשלחת נועדה להזהיר את הבנקים הלבנוניים מפני מעורבות בהעברות כספים עבור דאעש ומפני ניצול מערכת הבנקאות הלבנונית להלבנת כספים.** במהלך ביקורו נפגש דניאל גלזר עם אנשי ממשל לבנונים ועם בכירים במערכת הבנקאות הלבנונית. הוא קרא ללבנון ליטול חלק בקבוצת העבודה בראשות ארה"ב, הפועלת לתיאום המאמצים לפגיעה בפעילות הכלכלית של דאעש, שנפגשה לאחרונה ברומא (אלאח'באר, 18 במרץ 2015).

עיקרי ההתפתחויות בסוריה

מפת סוריה (Google Earth)

מחוז אלרקה

■ במרחב הכפרי של קובאנה (עין אלערב) נמשכת הלחימה בין המליציות הכורדיות (YPG) לבין כוחות דאעש. זאת, במסגרת מאמצי הכוחות הכורדים לטהר כיסי התנגדות של דאעש, שנתרו במרחב, לאחר נפילת העיר קובאנה בידיהם.

הלחימה באזור הכפרי של קובאנה. מימין: ירי במקלע כבד ע"י פעיל דאעש. משמאל: ירי בתותח 57 מ"מ ע"י פעיל דאעש (שבכת אלג'האד, אתר הפורומים המזוהה עם דאעש, 22 במרץ 2015).

■ ארגון דאעש פנה בקריאה לתושבי מחוז אלרקה הנמצא בשליטתו להתגייס ללחימה בשורות הארגון. כמו כן נמסר כי הוא הקים משרד בעיר תל אלביאצ', בקרבת מעבר הגבול כדי לערוך בקרה של תעודות הזהות של האזרחים וכך לאתר מתגייסים ללחימה בחזיתות השונות (All4Syria, 23 במרץ 2015).

מחוז חלב

■ במחוז חלב התקיימה לחימה בין צבא סוריה לבין דאעש, ג'בהת אלנצרה וארגוני מורדים אחרים. במסגרת זאת סוכל ניסיון דאעש לתקוף את שדה התעופה הצבאי כוירס (המכונה גם דיר חאפר) שממזרח לעיר חלב; פעילי דאעש תקפו ארבעה מחסומים של הצבא הסורי על הדרך הראשית המובילה לחלב והרג 15 חיילים סורים; באזור חנדראת, שמצפון לחלב, התקיימו קרבות בין צבא סוריה לבין פעילי ג'בהת אלנצרה וארגון מורדים נוסף (אחראר אלשאם). על פי גורמי ממשל סוריים הסתיימה הלחימה באזור חנדראת בהשתלטות מלאה של צבא סוריה על האזור.

שני מוקדי קרבות במרחב חלב, המסומנים בעיגול אדום: שדה התעופה הצבאי כוירס, שממזרח לחלב, והעיר חנדראת, שמצפון לחלב (אתר blogspot).

מחוז אלחסכה

■ במחוז אלחסכה נמשכים הקרבות בין הכוחות הכורדים (YPG) לבין דאעש. ב-17 במרץ 2015 פרסם דאעש סרטון המתעד תקיפה, שביצעו פעיליו נגד כלי רכב (האמר) של PKK באמצעות טיל נ"ט מסוג קונקורס (יוטיוב, 17 במרץ 2015).

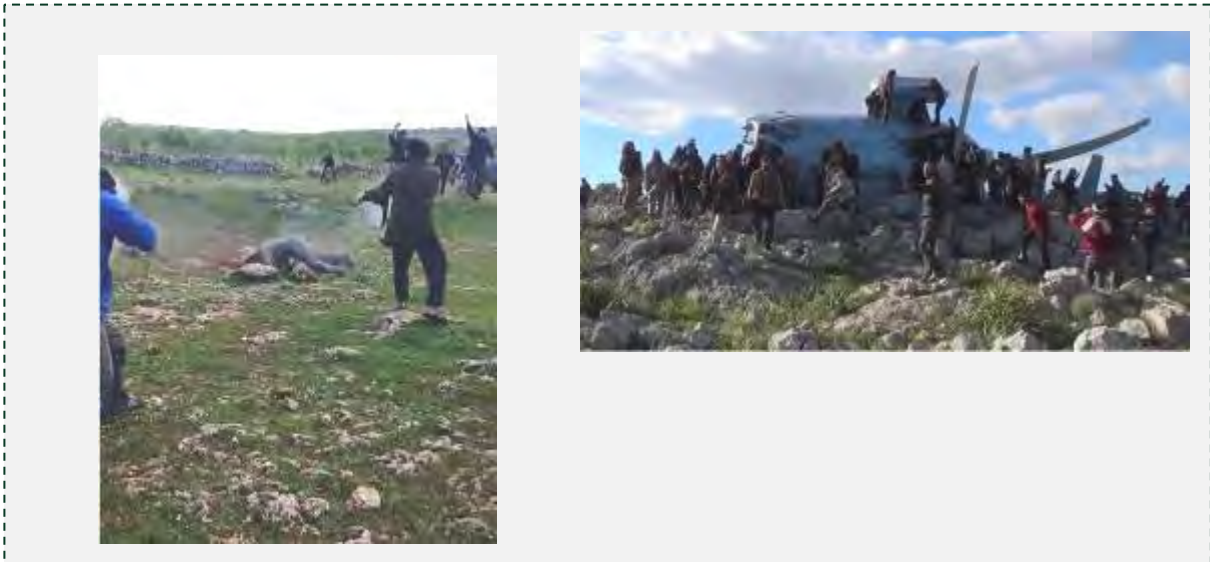

סרטון שפרסם דאעש ובו תיעוד של פגיעת טיל קונקורס בהאמר של הכוחות הכורדים (יוטיוב, 17 במרץ 2015).

■ ב-20 במרץ 2015 התפוצצו שתי מכוניות תופת בשכונת אלמפתי, שבצפון העיר אלחסכה במהלך חגיגות הנורוז (ראש השנה האיראני). יותר ממאה בני אדם נהרגו וכמה עשרות נפצעו. בין הנפגעים נשים וילדים. על פי מידע ראשוני פעילי דאעש, שפוצצו עצמם במכוניות התופת, התחזו ללוחמי YPG. ברשתות החברתיות ובכלי התקשורת הוטלה על דאעש האחריות לפיצוץ מכוניות התופת. מזכיר האו"ם באן קי מון גינה את האירוע ושלח תנחומיו למשפחות הנפגעים (אתר האו"ם, 20 במרץ 2015).

מחוז אדלב

■ פעילי ג'בהת אלנצרה טוענים, כי לקחו בשבי לפחות ארבעה אנשי צוות מסוק סוריים. זאת לאחר שהמסוק בו טסו נחת נחיתת אונס בשל תקלה טכנית, במחוז אדלב. אחד מחברי הצוות הוצא להורג ברירות ליד מקום נחיתת המסוק. גורלם של שאר אנשי הצוות לא ידוע (syriaHR, 22 במרץ 2015). ארגון ג'בהת אלנצרה פרסם תמונות, אשר לטענתו הן של אנשי צוות המסוק.

צילומים שפרסם ארגון ג'בהת אלנצרה. מימין: שרידי המסוק הסורי. משמאל: הוצאה להורג של אחד מאנשי צוות המסוק.

מרחב אלקלמון (הגבול הסורי-לבנוני)

■ בתקשורת החברתית דווח על מתקפה רחבה שערך ארגון ג'בהת אלנצרה על מוצבי חזבאללה וכוחות צבא סוריה סביב העיירה פליטה, שבאלקלמון. דווח, כי פעילי ג'בהת אלנצרה הצליחו להשתלט על חמישה מוצבים וכי הם השמידו טנק, מקלע ואמצעי לחימה נוספים, כמו כן נמסר כי הארגון הרג 12 פעילים מהכוחות שלחמו נגדו (חשבון טוויטר מראסל אלקלמון, 19 במרץ 2015). נמסר, כי בתגובה למתקפה תגבר חזבאללה באופן משמעותי את כוחותיו באזור.

העיר פליטה (מסומנת באדום) שבמרחב אלקלמון

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

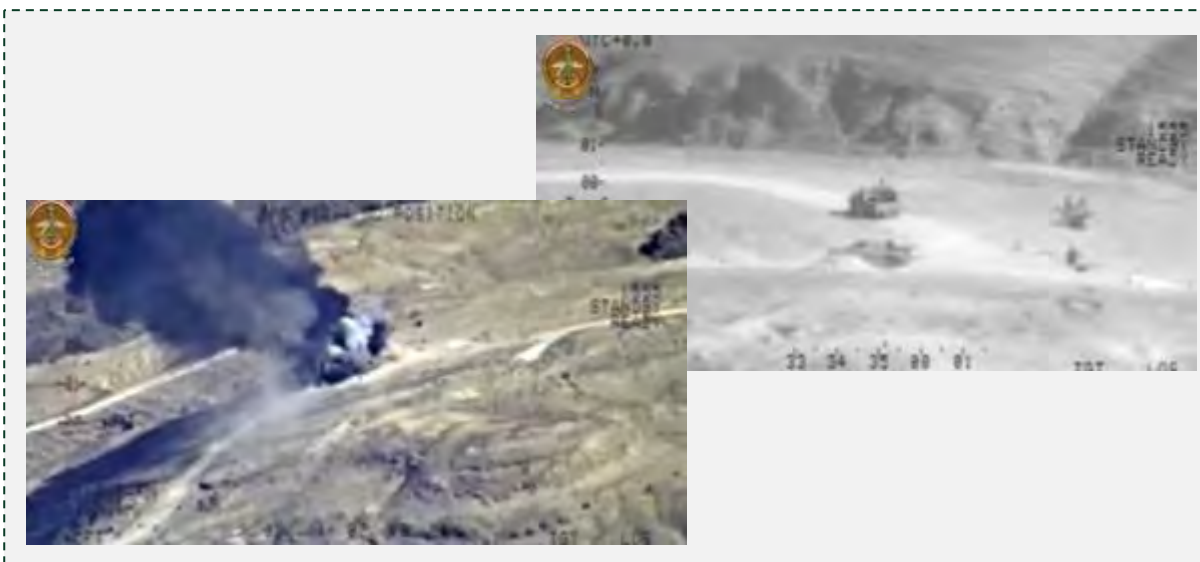

מפת עיראק (Google Earth). בעיגולים האדומים מסומנים אזורי הקרבות בתכרית ובסאמראא'.

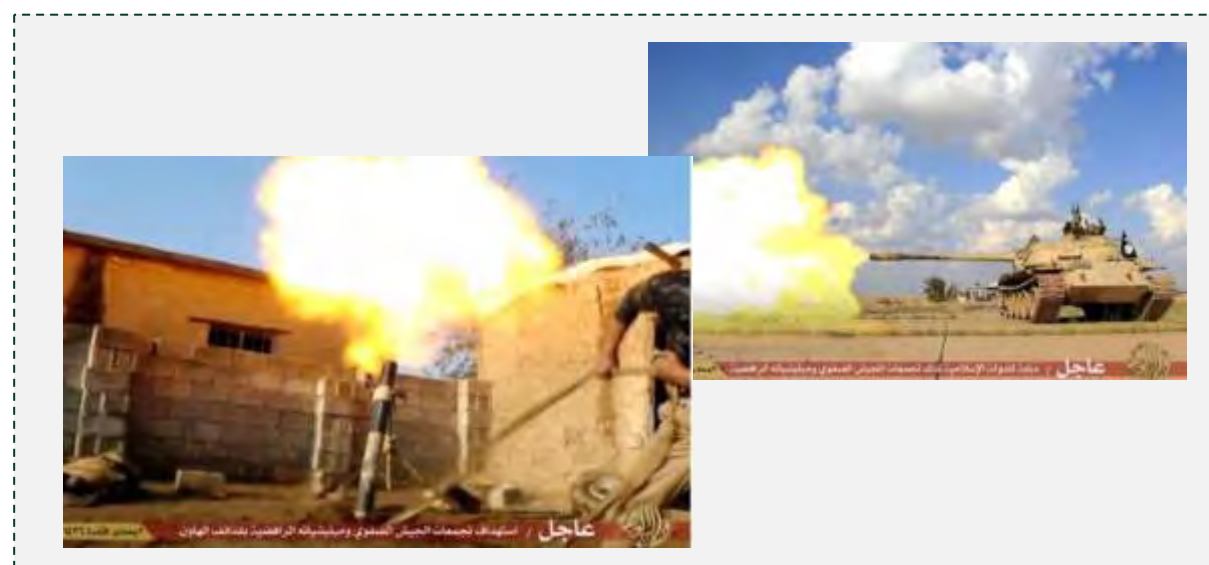
מחוז צלאח אלדין

■ בתקשורת דווח, כי צבא עיראק והמיליציות השיעיות מצויים עתה בשלבים האחרונים של המערכה להחזרת השליטה על העיר תכרית. נמסר, כי לאחר שהצליחו להשתלט על כפרים ועיירות, שבפרברי תכרית, החלו כוחות הצבא להילחם נגד דאעש בעיר עצמה. ב-19 במרץ 2015 פורסם, מפי מקור בטחוני עיראקי, כי כוחות צבא עיראק הצליחו להדוף מתקפה של שבעה מחבלים מתאבדים של ארגון דאעש במערב העיר תכרית (אלע'ד, 19 במרץ 2015).

■ ב-22 במרץ 2015 פרסם משרד ההגנה העיראקי סרטון המתעד תקיפת כלי רכב של דאעש באזור סאמראא', שמדרום לתכרית, על ידי חיל האוויר העיראקי. לדברי משרד ההגנה העיראקי, נהרגו בתקיפה לפחות 17 פעילי הארגון (אתר משרד ההגנה העיראקי, 22 במרץ 2015).

מימין: אחד מכלי הרכב של דאעש לפני שהותקף מהאוויר באזור סאמראא'. מימין:
כלי רכב נוסף של דאעש, שהותקף מהאוויר (אתר משרד ההגנה העיראקי, 22 במרץ 2015).

תמונה מהלחימה במחוז צלאח אלדין. מימין: ירי טנק של דאעש. משמאל: ירי מרגמה של דאעש (justpaste.it , 23 ,
במרץ 2015).

■ ב-21 במרץ 2015 הודיע דאעש, כי פעילי הארגון תקפו שיירה של מפקד המבצעים של צבא עיראק במחוז צלאח אלדין באמצעות שני מחבלים מתאבדים. המחבלים פוצצו עצמם במכוניות תופת, שאחת מהן הייתה אמבולנס ממולכד. לטענת הארגון נהרגו בפעולה 23 חיילי צבא עיראק (<http://theshamnews.com>, 21 במרץ 2015).

מחוז נינא

■ ארגון דאעש ממשיך להערך במוצול לקראת התקפה אפשרית של צבא עיראק בסיוע הקואליציה. נמסר, כי פעילי דאעש חופרים תעלות סביב העיר אותן הן מכנים "חומות הח'ליפות", אשר נועדו להגן על העיר מפני התקפה (אלסומריה ניוז, 18 במרץ 2015). ככל הנראה מדובר בתעלות נ"ט, אשר נועדו להקשות על חדירת כוחות שריון עיראקים לעיר.

■ ב-20 במרץ 2015 פורסמו בחשבון טוויטר המזוהה עם דאעש תמונות של שלושה שבויים כורדיים שהארגון הוציא אותם להורג ע"י עריפת ראשם (نيد صحوات وز @Uop_2 , 20 במרץ 2015). השלושה הוצאו להורג ככל הנראה בעיר מוצול. מנהיג הכורדים בעיראק, מסעוד ברזאני, הבטיח לנקום בדאעש (אלמדא פרס, 22 במרץ 2015). ג'ו בידן, סגן נשיא ארה"ב, הביע תנחומיו לכורדים.

תמונות הוצאה להורג (نيد صحوات وز @Uop_2 , 20 במרץ 2015).

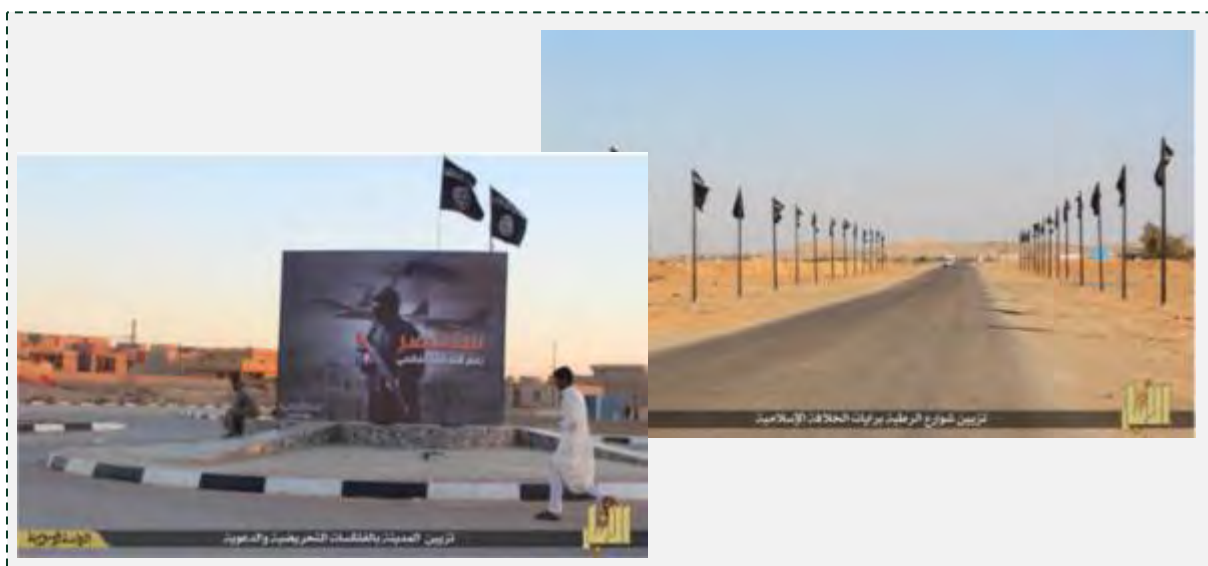
מחוז אלאנבאר

■ כוחות הקואליציה תקפו כלי טיס לא מאויש של דאעש בפאלוג'ה. כלי הטיס היה על גבי כלי רכב של הארגון, עליו הונחת לאחר ששהה באוויר במשך זמן קצר. מקורות אמריקאים אישרו כי ב-16 במרץ 2015 הושמד כלי טיס לא מאויש, שהופעל על ידי דאעש סמוך לפאלוג'ה. ממקורות אמריקאים נמסר, כי המדובר בדגם מטוס, שניתן לרכוש מסחרית. הם אישרו, כי כלי הטיס לא הופל אלא הותקף מהאוויר בשעה שהיה על הקרקע (רויטרס, 19 במרץ 2015).

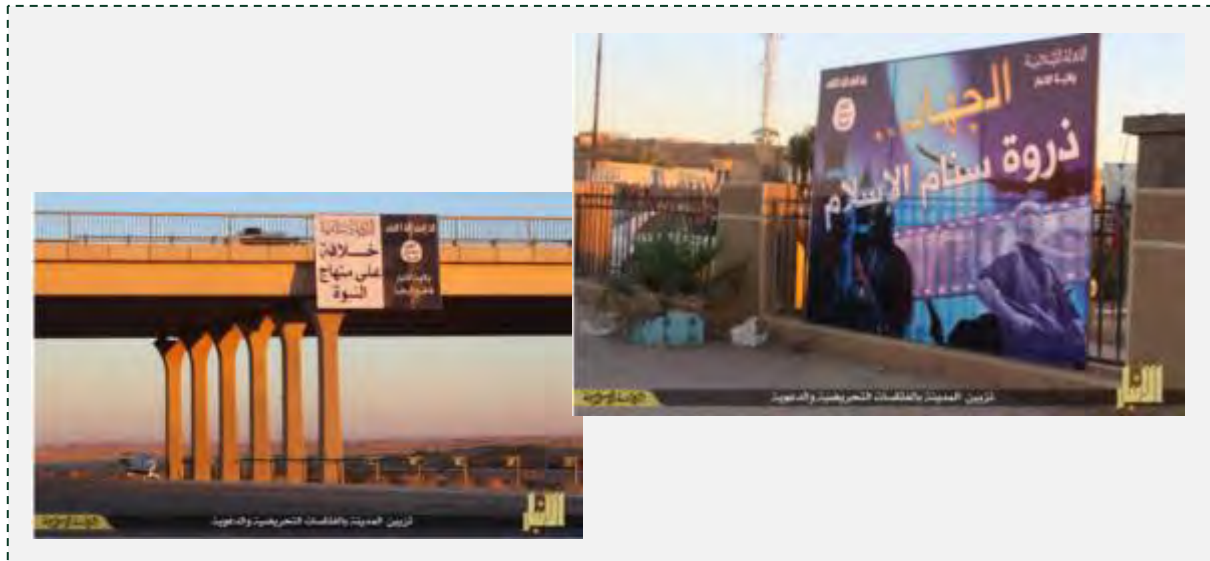
■ ב-17 במרץ 2015 פרסם דאעש תמונות תחת הכותרת "קישוט רחובות [העיר] אלרטבה" הממוקמת על הדרך הראשית המובילה לירדן ולסוריה. בכניסה לעיר נתלו דגלי דאעש והכיכרות קושטו בכרזות ודגלים של דאעש (thesamnews.com, 17 במרץ 2015).

מיקומה של העיר אלרטבה (מסומן באדום) על הדרך המובילה לסוריה ולירדן (מקור: גוגל מפת).

מימין: דגלי דאעש מקדמים את הבאים לעיר אלרטבה. משמאל: כיכר בעיר אלרטבה שבה מופיעה כרזה גדולה של דאעש ובה הכיתוב "אנו עוד ננצח, למרות הקואליציה הבינלאומית" (thesamnews.com, 17 במרץ 2015).

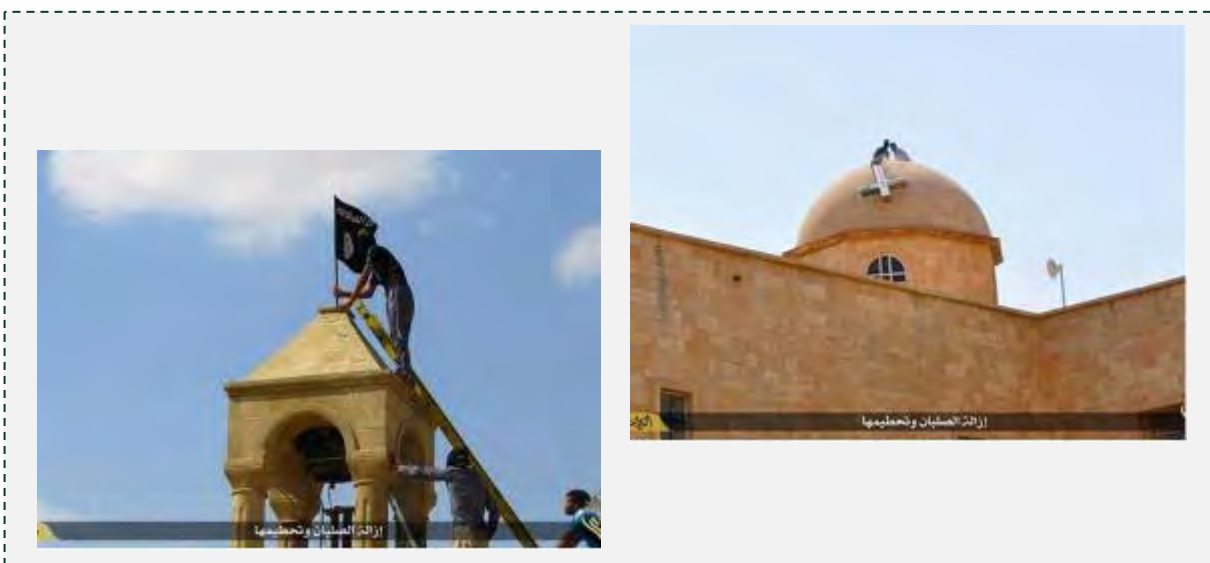

מימין: כיכר בעיר אלרטבה, בה נתלה שלט עליו מופיע פעיל חמוש של דאעש והכיתובית "אנו עוד ננצח, למרות הקואליציה הבינלאומית". משמאל: שלט, שנתלה על גשר בקרבת העיר, עליו נכתב "החליפות על-פי [רוח] הנבואה" (theshamnews.com, 17 במרץ 2015).

התנהלות המדינה האסלאמית

פגיעה במוסדות ובסממני תרבות נוצריים

■ זרוע ההסברה שלי דאעש במחוז נינוא, שבעיראק, פרסמה תמונות בהן נראים פעילי דאעש פוגעים בסממנים נוצרים בכנסייה ובבית קברות נוצרי. תמונות נוספות מראות פעילים מניפים את דגל דאעש במקום הצלב, שהסירו מעל כנסייה, ומשחיתים יצירות אומנות נוצריות (בעל חשבון טוויטר המזוהה עם דאעש - <https://mdwn.me> @Uop_2, 16 במרץ 2015; אתר המשמש את פעילי דאעש <https://mdwn.me>, 16 במרץ 2015).

מימין: הסרת הצלב מעל לכנסייה. משמאל: הנפת דגל דאעש <https://mdwn.me>, 16 במרץ 2015).

השחתת תמונה של מריה הקדושה (https://mdwn.me , 16 במרץ 2015).

מסחר במכוניות גנובות

■ נמסר כי בכירי דאעש השתלטו על שוק המכוניות בחלקים הנמצאים בשליטת הארגון בעיראק. פעילי הארגון נמצאים בקשר עם מתווכים וסוחרים מהמדינות הגובלות בעיראק ביניהן ירדן וסעודיה. פעילי דאעש סוחרים במכוניות באופן בלתי חוקי ללא ביקורת או רישום במכס. עוד נמסר, כי **סחר במכוניות גנובות מהווה כיום אחד ממקורות המימון העיקריים של דאעש** (אלערבי אלג'דיד, 22 במרץ 2015).

מצרים וחצי האי סיני

המערכה נגד הטרור הג'האדיסטי

■ כוחות הביטחון המצריים המשיכו במערכה נגד מוקדי הטרור הג'האדיסטי, המתמקדת בצפון חצי האי סיני. במסגרת זאת נמסר, כי במהלך מבצע ביטחוני נהרגו 28 פעילי ארגון תומכי ירושלים ונפצעו 12 נוספים (אליום אלסאבע, 18 במרץ 2015). בפעילות ביטחונית נוספת נהרגו כמה עשרות פעילים ג'האדיסטים וכמה עשרות נפצעו. כמו כן הוחרמו כלי רכב ואופנועים ונוטרלו מטעני חבלה (אלמצרי אליום, 18 המרץ 2015).

■ בתקשורת המצרית דווח, כי במסגרת פעילות כוחות הביטחון המצריים **נחשפו 194 פתחי מנהרות חדשות בצפון סיני, סמוך לגבול עם רצועת עזה**. בין השאר התגלו שתי "מנהרות אסטרטגיות" רחבות, המצוידות בחדרי בקרה בהן עוברים צינורות דלק, כבלי חשמל וקוי טלפון תת-קרקעיים (עמוד הפייסבוק של הכוחות המצריים, 21 במרץ 2015).

הג'האד העולמי במדינות נוספות

תוניסיה

■ ב-18 במרץ 2015 ביצעו מספר חמושים פיגוע הרג במוזיאון בארדו הסמוך לבנין הפרלמנט בעיר הבירה תוניס. בפיגוע נהרגו 23 בני אדם, לפחות עשרים מהם תיירים. על פי הדיווחים ניסו המפגעים בתחילה לפרוץ למתחם הפרלמנט אך לאחר חילופי אש עם המאבטחים במקום הם נמלטו לעבר מבנה המוזיאון, הסמוך לבנין הפרלמנט. במוזיאון הם החזיקו במשך מספר שעות כמה עשרות בני ערובה. האירוע הסתיים כאשר כוחות הביטחון התוניסאים השתלטו על המפגעים, טיהרו את המוזיאון ושחררו את בני הערובה (האתר <http://theshamnews.com>, 21 במרץ 2015).

הרוגים בזירת הפיגוע (האתר theshamnews.com, 21 במרץ 2015).

■ גוף המכנה עצמו גיס הח'ליפות האסלאמית בתוניסיה, המזוהה עם דאעש, פרסם ב-19 במרץ 2015 הודעה בה קיבל אחריות לביצוע הפיגוע. במקביל קיבל גם ארגון דאעש אחריות לפיגוע, אף כי על ההודעה לא היה חתום גוף הסברה רשמי של הארגון. על פי הודעת הארגון שני המחבלים, שביצעו את הפיגוע מכונים אבו זכריא התוניסי ואבו אנס התוניסי. לדברי ההודעה נכנסו השניים כשהם חמושים במקלעים ורימוני יד למוזיאון ופגעו בנמצאים בו. בהודעה פנה דאעש ל"כל הכופרים בתוניסיה" והזהיר, כי הפיגוע הזה הינו סנונית ראשונה וכי הכופרים בתוניסיה לא יוכלו לישון בשקט (פורום דאעש, 19 במרץ 2015).

תימן

■ בתימן בוצע פיגוע בו-זמני בשלושה מסגדים, אשר בהם נוהגים להתפלל אנשים המזוהים עם החות'ים. החות'ים, הנתמכים ע"י איראן, מבוססים בקרב השיעים הזידים, פלג בשיעה המהווה כ-30% מאוכלוסיית תימן. הפיגוע בוצע בשעת תפילת יום השישי. שני פיגועים בוצעו בבירה צנעא פיגוע נוסף בוצע בעיר סעדה, שבשליטת החות'ים, בצפון תימן. על פי הדיווחים נהרגו בפיגועים הללו 142 בני אדם ו-351 נפצעו (סוכנות הידיעות הצרפתית, 20 במרץ 2015).

■ **משרד ההסברה של דאעש במחוז צנעא הוציא הודעה המקבלת אחריות על שרשרת פיגועים שבוצעה בו זמנית בצנעא, נגד כמה מסגדים חות'ים.** בהודעה נאמר, כי הפיגועים בוצעו על ידי חמישה פעילים, שנכנסו לשלושה מסגדים כשהם חמושים בחגורות נפץ. בהודעה גם הופנתה אזהרה לחות'ים בתימן לפיה פעילי דאעש לא ישקטו עד אשר "יעקרו מהשורש את החות'ים". לדברי ההודעה מהווה הפיגוע הנוכחי "טיפה אחת בגשם של פעולות" העתידות לבוא (פורום דאעש, 20 במרץ 2015).

■ בקלטת שהופצה בנובמבר 2014 ע"י מנהיג דאעש, נטען, כי ארגון ג'האדיסטי בתימן הצטרף לשורותיו. יצוין כי בתימן מבוסס ארגון אלקאעדה בחצי האי ערב, המזוהה עם אלקאעדה, ולדאעש אין עדיין אחיזה טריטוריאלית משמעותית. זו הפעם הראשונה, שבה מקבלת שלוחת דאעש בתימן אחריות על פיגוע בתימן. ארגון אלקאעדה בחצי האי ערב מיהר להוציא הודעה המכחישה כל קשר לפיגועים במסגדים. על פי ההודעה מחויב הארגון להוראות ארגון אלקאעדה, שהוא מהווה חלק ממנו, לפיהן אסור להם לפגוע במסגדים, שווקים או מקומות ציבוריים בהם הם עלולים להפגע מוסלמים חפים מפשע.

ביצוע פיגועי התאבדות קטלניים נגד מוסדות דתיים שיעים, ונגד האוכלוסייה השיעית בכלל, הינה מורשתו של אבו מצעב אלזרקאוי, "האב המייסד" של דאעש בעיראק. כבר בראשית התבססותו של אלזרקאוי בעיראק התנגד ארגון אלקאעדה לאסטרטגיה של פגיעה ללא אבחנה בשיעים. אסאמה בן לאדן מנהיג אלקאעדה וסגנו אלט'והארי חששו, כי פגיעה חסרת אבחנה באזרחים מוסלמים עלולה לפגוע בתמיכה הציבורית באלקאעדה בעיראק ובאזור כולו. בדיעבד ניתן לראות במחלוקת זאת את ראשית המתחים, שבין שלוחת אלקאעדה בעיראק, לבין ההנהגה המרכזית של אלקאעדה. מורשת ההרג של אלזרקאוי וחילוקי הדעות הנגזרים ממנה, מוצאים ביטויים בהתנגדות אלקאעדה להתנהלות דאעש ובכלל זה לפיגועים האחרונים בתימן.

ח'ראסאן

■ **מחוז ח'ראסאן של המדינה האסלאמית פרסם ב-17 במרץ 2015 קלטת וידאו בת 12 דקות המאשרת את דבר מותו של מולא עבד אלראוף אלח'דים, סגן מושל מחוז ח'ראסאן לשעבר, שנהרג ב-9 בפברואר 2015 בתקיפה אווירית של חיל האוויר של ארה"ב.** קלטת הוידאו כוללת ביוגרפיה קצרה של עבד אלראוף אלח'דים, שכונה בשם אבו טלחה אלח'וראסאני. בקלטת מבטיח חאפט' סעד ח'אן, מושל מחוז ח'ראסאן של המדינה האסלאמית, כי הנקמה על מותו של ח'דים בוא תבוא.

קלטת וידאו של מחוז ח'ראסאן של המדינה האסלאמית אודות מותו של מולא עבד אלראוף אלח'דים.

■ משרד ההגנה האפגאני הודיע שכוחות הצבא שלו הרגו ב-16 במרץ 2015 את מפקד המדינה האסלאמית בדרום אפגניסטאן חאפט' ואח'די. על פי הנטען, הוא החליף את מולא עבד אלראוף אלח'דים בתפקיד סגן מושל המחוז, שנהרג גם הוא ב-9 בפברואר 2015 (www.khaama.com, 16 במרץ 2015).

ב-26 בינואר 2015 הודיע דאעש על הקמת מחוז חדש במדינה האסלאמית בשם ח'ראסאן. בהודעה נאמר כי המחוז יכלול את פקיסטאן, אפגניסטאן ומדינות נוספות. ההודעה שיקפה את מאמצי דאעש להתבסס באפגניסטאן ובפקיסטאן באמצעות פעילים וארגונים מקומיים, תוך ניצול חילוקי דעות פנימיים בצמרת הטליבאן. נראה לנו כי מאמצי של דאעש להתבסס באפגניסטאן ובפקיסטאן עודם נתקלים בקשיים הן מצד ממשלות אפגאניסטאן (בתמיכת צבא ארה"ב) ופקיסטאן והן מצד הארגונים הג'האדיסטים המקומיים ובמרכז הטליבאן ואלקאעדה.

פעילות סיכול ומנע

צרפת הודיעה על חסימת אתרים של דאעש

■ צרפת חסמה חמישה אתרי אינטרנט המזוהים עם הטרור. בין האתרים, שנחסמו היה אתר של מוסד ההסברה אלח'יאת של דאעש. האתרים המזוהים עם דאעש מטיפים להצטרפות פעילים צרפתיים לשורות הארגון. על פי הערכות בצרפת כ-1,400 אזרחים צרפתיים הצטרפו עד כה ללחימה בסוריה ובעיראק, או מתכננים לעשות זאת (סוכנות הידיעות הצרפתית, 16 במרץ 2015).

ספרד

■ רשויות ספרד עצרו שמונה פעילים בספרד, שהיו לדבריהם חלק מהתארגנות טרור, אשר מנתה עשרה פעילים. הפעילים השתמשו בלמעלה מחמישים פרופילים שונים ברשתות החברתיות כדי לשלוח חומרי תעמולה של דאעש. חברי ההתארגנות, שנמצאו במעקב השלטונות כבר מחודש יוני

2014, הואשמו בגיוס אנשים לדאעש ובעידוד פעילים לבצע מתקפות טרור בספרד. ברשות פעיל, שעמד בראש ההתארגנות, נמצא סרטון הנושא את הכותרת "אימוני דאעש בספרד". **לדברי רשויות ספרד כמאה אזרחי המדינה יצאו עד כה לסוריה ולעיראק כדי להילחם בשורות המדינה האסלאמית** (פקס ניוז, 18 במרץ 2015).

בשנת 2013 אומדן הפעילים הספרדים, שיצאו לסוריה, נע בין בודדים לבין כמה עשרות. רובם היו מהמובלעת הספרדית במרוקו שם התקיימה פעילות גיוס לדאעש. נראה שמאז גבר באופן משמעותי מספר הפעילים מספרד, שהצטרפו לשורות דאעש. הגידול הזה מאפיין גם מדינות נוספות במערב אירופה.

תורכיה

■ לאחרונה דווח בתקשורת התורכית, כי פעילים בריטיים המגיעים לתורכיה שינו את הטקטיקה שלהם. בניגוד למנהגם בעבר לעבור ישירות משדה התעופה באיסטנבול לגבול תורכיה-סוריה. **עתה הם נוחתים באיסטנבול ועוברים ממנה לעיירות נופש תיירותיים כמו מרמריס ובודרום**. משם הם מועברים לערים שונות, שמהן הם משוגרים לסוריה (sozcu.com.tr, 19 במרץ 2015).

אפשר ושינוי שכזה במסלולי ההגעה לסוריה מתורכיה נעשה בעקבות צעדי מנע, שהחלו השלטונות התורכים לנקוט לאחרונה. מעבר המתנדבים דרך תורכיה התבצע עד לסוף שנת 2014 בקלות יחסית בשל העלמת העין של השלטונות התורכיים. אולם ככל שגבר זרם הפעילים הזרים שעברו מתורכיה לסוריה, וגברו החששות מפני חזרתם של "בוגרי סוריה ועיראק" למדינות האם שלהם, החלו מדינות המערב למתוח ביקורת על תורכיה ולדרוש ממנה לנקוט צעדים אפקטיביים נגד התופעה. הממשל התורכי הואשם, כי הוא אינו פועל די כדי למנוע את זרם המתנדבים המגיעים לסוריה משטח תורכיה וכי הוא אינו פועל לחסימת הגבול עם סוריה?²

■ באנקרה נעצרה **ג'מילה הנרי** (Jamila Henry) מוסלמית בריטית, שניסתה להצטרף לשורות דאעש בסוריה. ג'מילה הנרי, בת 21, חיה במשך שבעה חודשים עם פעיל דאעש בריטי ושבה לבריטניה בסוף שנת 2014. לאחר שובה היא הייתה נתונה למעקב שירותי הביטחון הבריטיים אולם למרות זאת היא הצליחה לצאת פעם נוספת מבריטניה. היא נעצרה בתחנת אוטובוס באנקרה שבתורכיה. לדברי אימה היא השתמשה בדרכון של אחותה התאומה (טלגראף 20 במרץ 2015).

² אודות מעבר פעילים מתורכיה ראו פרסום מרכז המידע: "[המלצות ביטחוניות מעודכנות, שהוציא דאעש לפעילים המגיעים לסוריה, נועדו לתת מענה לניסיונות מדינות אירופה ותורכיה לבלום את התופעה. עם זאת זרם הפעילים הזרים המצטרפים לשורות דאעש עודנו נמשך](#)".

המערכה התודעתית, שמנהל דאעש

פרסום רשימת אנשי ביטחון אמריקאים

■ קבוצה בשם Islamic State Hacking Division, הטוענת שהיא קשורה לדאעש, פרסמה באתרי האינטרנט שמות, פרטים אישיים ותמונות של מאה בני אדם שלדבריה משרתים בצבא ארה"ב. הקבוצה מעודדת ביצוע פעולות אלימות נגד אותם אנשים. על פי שירותי הביטחון של ארה"ב חלק מהמופיעים ברשימה אכן נמצאים בשירות פעיל. לגבי חלק מהשמות לא אושר שהם אכן אנשי צבא. בארה"ב מתייחסים לפרסום הרשימה כאל תעמולה אולם יחד עם זאת הם פנו לאלה אשר מופיעים בה וביקשו להיות עירניים ולנקוט בצעדי זהירות (NBC News, 22 במרץ 2015).

פריצה לאתרי אינטרנט של אמצעי תקשורת

■ לאחרונה פרצו פעילי דאעש לאתרי האינטרנט של אמצעי התקשורת במדינות ערב וכמה ממדינות העולם וכן לחשבנות של גורמי תקשורת באתרי הרשתות החברתיות. הפעילים מפיצים הודעות ומסרים מטעם דאעש באתרים הללו. במסגרת זאת פרצו האקרים של הארגון ב-21 במרץ 2015 לאתר היומון הסעודי עכאט' והשביתו אותו לכמה שעות. אתר העיתון כוסה ברקע שחור ועליו פניהם של פעילים נושאי נשק ורעולי פנים על התמונה נכתב "[המדינה האסלאמית] ממשיכה ומתפשטת" (אלשרק אלאוסט, 23 במרץ 2015).